

Kryptoaktiva – auditorský přístup

aneb vykazování kryptoaktiv a auditorské
postupy

Ing. Simona Pacáková, osv. č. 1825
jednatel ADU.CZ s.r.o.

Legislativa

Definice kryptoaktiv

- **Kryptoaktivum** je digitální zachycení hodnoty nebo práva, které může být převáděno a ukládáno elektronicky pomocí technologie distribuovaného registru nebo pomocí podobné technologie

MICA (Markets In Crypto Assets) - NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937

(účinnost 1.7.2024 a 30.12.2024)

dohledový orgán v EU = Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA)

MiCA – stručný obsah

- Definice
- Definuje služby související s kryptoaktivy
- Reguluje činnost osob v oblasti kryptoaktiv
 - vydavatelé tokenů
 - poskytovatelé služeb
 - obsah bílé knihy kryptoaktiva
 - licence na území EU
- Pravomoci pro regulační orgány (ESMA)

Služby spojené s kryptoaktivy

- a) poskytování úschovy a správy kryptoaktiv jménem zákazníků;
- b) provozování obchodní platformy pro kryptoaktiva
- c) směna kryptoaktiv za peněžní prostředky;
- d) směna kryptoaktiv za jiná kryptoaktiva;
- e) provádění pokynů ke kryptoaktivům jménem zákazníků;
- f) umisťování kryptoaktiv;
- g) přijímání a předávání pokynů ke kryptoaktivům jménem zákazníků;
- h) poskytování poradenství týkajícího se kryptoaktiv;
- i) poskytování správy portfolia kryptoaktiv;
- j) poskytování služeb převodu kryptoaktiv jménem zákazníků;

Článek 67 Obezřetnostní požadavky

(1) Poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy musí mít vždy **zavedeny obezřetnostní záruky** rovnající se alespoň vyšší z následujících částek:

- a) výši trvalých minimálních kapitálových požadavků uvedených v příloze IV, v závislosti na druhu poskytovaných služeb souvisejících s kryptoaktivy;
- b) jedné čtvrtině fixních režijních nákladů za předcházející rok, jež každoročně přezkoumávají.

...

(4) Obezřetnostní záruky uvedené v odstavci 1 musí mít jednu z následujících forem nebo být jejich kombinací:

- a) formu kapitálu, který se skládá z položek a nástrojů kmenového kapitálu tier 1 uvedených v člancích 26 až 30 nařízení (EU) č. 575/2013 po úplných odpočtech podle článku 36 uvedeného nařízení, bez použití prahových hodnot pro výjimky podle článků 46 a 48 uvedeného nařízení;
- b) formu pojistné smlouvy pokrývající území Unie, kde jsou služby související s kryptoaktivy poskytovány, nebo srovnatelné záruky.

Zákon o digitalizaci finančního trhu

- **Zákon č. 31/2025 Sb., o implementaci předpisů Evropské unie v oblasti digitalizace finančního trhu (zákon o digitalizaci finančního trhu)**
 - účinnost 15.2.2025
 - regulátor a dohled = ČNB
- Zákon č. 32/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie v oblasti digitalizace finančního trhu a financování udržitelnosti
 - účinnost 15.2.2025
 - mění např. živnostenský zákon, zákon o daních z příjmů, AML zákon

§ 5 – ověření ochrany svěřených prostředků

Poskytovatel služeb souvisejících s kryptoaktivy poskytující úschovu a správu kryptoaktiv jménem zákazníků **zajistí nejméně jednou ročně ověření přiměřenosti opatření přijatých za účelem ochrany svěřených prostředků auditorem podle zákona upravujícího auditorskou činnost.** Poskytovatel služeb souvisejících s kryptoaktivy poskytne České národní bance zprávu o ověření přiměřenosti opatření přijatých poskytovatelem služeb souvisejících s kryptoaktivy za účelem ochrany svěřených prostředků bez zbytečného odkladu po jejím vyhotovení.

§ 6 – předložení účetní závěrky

Poskytovatel služeb souvisejících s kryptoaktivy předloží České národní bance řádnou účetní závěrku ve znění, v jakém byla **ověřena auditorem**, a zprávu auditora o jejím ověření nejpozději do 4 měsíců po skončení účetního období.

Vykazování kryptoaktiv

Ministerstvo financí doporučuje účtovat a vykazovat digitální měny jako zásobu „svého druhu“ ve smyslu § 9 vyhlášky č. 500/2002 Sb., ...

Pro ocenění digitálních měn se použije § 25 odst. 1 písm. c), d) a l) a odst. 4 a 5 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon“). Pro ocenění digitálních měn v okamžiku jejich nabytí se dále použije § 49 vyhlášky a pro ocenění digitálních měn k rozvahovému dni § 55 vyhlášky upravující tvorbu a použití opravných položek.

■ (15.5.2018)

Doporučení (zatím pro odvážné)

1. V účetních výkazech se vykazují hodnoty a práva bez ohledu na podobu, jakou jsou tyto hodnoty nebo práva vyjádřena a bez ohledu na technologii, kterou jsou evidována a převáděna. Tokenizovaná podoba zachycení práva nemá vliv na způsob vykazování.
2. Pro vykázaní kryptoaktiv v rozvaze účetní jednotky je rozhodující
 - a) hodnota nebo právo, které kryptoaktivum zachycuje a
 - b) záměr účetní jednotky, jak bude s kryptoaktivem nakládat.
3. Pokud eviduje účetní jednotka více kryptoaktiv s různým záměrem nakládání, bude kryptoaktiva vykazovat v různých řádcích rozvahy.

Auditorský pohled

Identifikace a posouzení rizik

- Porozumění činnosti klienta
- Možná rizika
 - Rizika spojená s uložením kryptoaktiv (např. ztráta seedu)
 - Cenová volatilita
 - Neexistence trhu (není ocenění)
 - Podvody (scamy, hacking, chyby v software ...)
 - Nedostatečná evidence
 - Chybné vykazování cizích kryptoaktiv (podrozvaha)
 - Právní a regulační nejistota
 - Riziko going-concern
- Využití práce experta

Reakce na rizika

- Ověření existence (vlastnictví kryptoaktiv – podpis zprávy konkrétní adresou)
- Ověření úplnosti (všechny adresy a peněženky)
- Konfirmace při uložení kryptoaktiv u třetích stran (burza, směnárna ...)
- Vykazování kryptoaktiv a prezentace v účetní závěrce
- Prvotní a následné ocenění v závislosti na vykazování

Děkuji za pozornost

✉ simona.pacakova@adu.cz

